

Aluehallituksen vastine

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri teki laajaa yhteistyötä eri koulutusorganisaatioiden kanssa. Onko yhteistyötä hyödynnetty riittävän tehokkaasti? Millä keinoin koulutuksesta valmistuvat saataisiin pysymään 1.1.2023 hyvinvointialueella?

Onko yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa hyödynnetty riittävän tehokkaasti?

Pohjois-Savon hyvinvointialue tekee laajaa yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) edellyttää hyvinvointialuetta tekemään yhteistyötä kuntien sekä koulutus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa harjoittavien organisaatioiden kanssa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja koulutusorganisaatioiden välinen yhteistyö on käynnistynyt hyvin ja hyvät toimintamallit vakiintuvat ajan ja kokemuksen myötä. Hyvinvointialueiden käynnistyminen on ollut iso muutos, joka on vaatinut hyvinvointialueelta aluksi vahvaa sisäistä organisoitumista ennen kuin tiivistä yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa pystyttiin käynnistämään.

Pohjois-Savon hyvinvointialue on tehnyt useita kymmeniä harjoittelusopimuksia ammattikorkeakoulujen ja Itä-Suomen yliopiston eri tieteenalojen kanssa. Useita sopimuksia on myös työn alla. Sopimuksissa määritellään tarkasti sopimuksen osapuolten vastuut ja yhteistyömuodot. Laaditut sopimukset ohjaavat vahvasti yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa. Uusia sopimuksia laaditaan tarpeen mukaan. Sopimukset ovat koko hyvinvointialuetta ja koulutusorganisaatiota koskettavia puitesopimuksia, jolloin yksikkökohtaisia sopimuksia ei juurikaan tarvita. Joidenkin koulutusorganisaatioiden kanssa on laadittu ja ollaan laatimassa myös kumppanuussopimuksia, joissa yhteistyön tavoitteita ja yhteistyömuotoja määritellään tarkemmin.

Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueen TKKI-strategissa toimenpiteissä. Koulutusorganisaatioiden edustajat ovat saaneet kommentoida valmisteilla olevaa strategiaa. Koulutusorganisaatioiden edustajia on mukana hyvinvointialueen eri ohjaus- ja työryhmissä esimerkiksi TKKI-strategian ohjausryhmä, jossa strategisten toimenpiteiden toteutusta seurataan ja arvioidaan.

Koulutusorganisaatioiden edustajien kanssa on pidetty useita yhteistyöpalavereja eri tahoilla ja sovittu yhteistyömuodoista ja aikatauluista. Palavereja on pidetty myös tarpeen mukaan ajankohtaisista asioista kuten koulutuskorvaukset ja yleislääketieteen kouluttajaresurssit.

Koulutusorganisaatioiden kanssa tehdään yhteistyötä eri hankkeissa. Useita hankkeita on käynnissä, joissa Pohjois-Savon hyvinvointialue on toimijana. Yhteistyö hankkeita ovat mm. TopU-hanke (egyptiläisten sairaanhoitajien kouluttaminen Suomessa ja Suomeen), SaSu- sairaanhoitajaksi Suomeen (Suomessa asuvien ulkomaalaisten sairaanhoitajien kouluttaminen) ja Joppi- hanke (Jatkuva oppiminen osaksi sosiaali- ja terveysalan arkea). Useita yhteistyöhankkeita on myös vireillä.

Yhteistyötä tehdään myös opiskelijoiden opinnäyte- ja projektitöiden osalta, jotka tulevaisuudessa tulevat painottumaan yhä enemmän hyvinvointialueen eri strategisiin ohjelmiin. Opinnäytetöiden osalta ollaan laatimassa opinnäytetyöpankkia, johon on valmiiksi koottu opinnäytetöiden aiheita.

Opiskelijoihin liittyviä ohjeistuksia on päivitetty koko hyvinvointialuetta kattavaksi. Opiskelijaohjeiden päivityksessä on pyydetty kommentteja koulutusorganisaatioiden edustajilta, esimerkiksi opinnäytetyön hallinnollinen ohje ja opiskelijan henkilökortin käyttö harjoittelussa.

Vuoden 2024 alussa on tavoitteena perustaa monialaisen opiskelijaohjauksen ohjausryhmä, johon tullaan kutsumaan jäseniä eri koulutusorganisaatioista. Tämän lisäksi vuoden alussa käynnistyy monialainen

opiskelijaraati, joka tulee kokoontumaan neljä kertaa vuodessa. Raadin tavoitteena on edistää opetusta ja harjoittelua niin, että se kohtaa opiskelijoiden ja asiakkaiden tarpeet sekä edistää laatua ja asiakasturvallisuutta.

Koulutusorganisaatioille ja opiskelijoille tiedotetaan ajankohtaisista asioista monikanavaisesti esimerkiksi sähköpostin ja internet sivujen kautta. Opiskelija asioiden tiedottamisen tueksi ollaan laatimassa monialaisen oppimisen ja opetuksen sähköistä uutiskirjettä, joka tullaan julkaisemaan myös internet-sivuilla.

Yhteistyötä tullaan entisestään tiivistämään jatkossa TKKI- ja Henkilöstöstrategian toimenpiteiden osalta esimerkiksi jatkuvan oppimisen ekosysteemi ja opiskelijarekrytoinnit. Hyvän yhteistyön mallit ovat laajasti käytössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja koulutusorganisaatioiden välillä. Koulutusorganisaatioiden yhteistyöpyyntöihin suhtaudutaan myönteisesti hyvinvointialueella.

Kansalliselle tasolle ollaan perustamassa VALOPE (Valtakunnallinen opiskelijaohjauksen kehittämisverkosto) -johtoryhmä vuodelle 2024. Työryhmä muodostuu yhteistyöalueiden (YTA) jäsenistä (kaksi per YTA-alue: toinen tulee olla yliopistolliselta hyvinvointialueelta ja toinen jäsen YTA-alueelta). Tähän työryhmään on ehdotettu lisättäväksi myös koulutusorganisaatioiden edustajat. Toimintamalli osaltaan edistää koulutusorganisaatioiden ja työelämän organisaatioiden yhteistyötä ja tiedonkulkua myös laajemmin yli hyvinvointi- ja YTA-alueiden.

Millä keinoin koulutuksesta valmistuvat saataisiin pysymään 1.1.2023 hyvinvointialueella?

Opiskelijaohjauksen rakenteita on pyritty selkiyttämään ja mallintamaan koko hyvinvointialuetta kattavaksi. Kliinisten opettajien ja asiantuntijoiden tehtäväkuvat ja vastualueet on päivitetty niin, että palveluja pystytään tuottamaan koko hyvinvointialueen opiskelijoille, ohjaajille ja työyhteisöille sekä tiivistämään yhteistyötä koulutusorganisaatioiden edustajien kanssa. Yksiköihin on nimetty opiskelijavastaavia, jotka koordinoivat opiskelijaprosessia omassa yksikössään. Heille on laadittu vastuutehtäväkuvaus ja järjestetty koulutusta. Opiskelijoiden oppimis- ja ohjausprosessia sekä siihen sisältyviä vastuita ja toimintoja ollaan mallintamassa. Monialaisen oppimis- ja ohjauksen verkostorakenteita luodaan parhaillaan kattamaan koko hyvinvointi- ja YTA-alueen.

Jotta koulutuksesta valmistuvat saataisiin pysymään hyvinvointialueella, on tarjottava kattavasti monipuolisia ja opiskelijoiden tavoitteiden mukaisia harjoittelupaikkoja sosiaali-, terveys- ja pelastusalan opiskelijoille. Pohjois-Savon hyvinvointialueella on otettu laajasti käyttöön harjoittelupaikkojen sähköiset varaamisjärjestelmät (esimerkiksi Jobiili, Tiitus ja KuntaRekry) tehokkaan koordinoinnin tueksi. Yksikköjen kanssa ollaan määrittelemässä opiskelijakiintiöt/-mitoitukset, jotta sekä kansallisten että kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelupaikkojen kysyntä ja tarjonta kohtaisivat paremmin. Harjoittelupaikkamääriä tarkastellaan säännöllisesti.

Haasteena on ollut opiskelijoiden saaminen harjoitteluun maakuntiin, koska opiskelijoilla ei ole mahdollisuutta vuokrata asuntoa toiselta paikkakunnalta ja kulkuyhteydet voivat olla hankalat. Pohjois-Savon hyvinvointialueen pitää käynnistää neuvottelut kuntien kanssa kalustettujen opiskelija-asuntojen saamiseksi, jonka avulla pystyttäisiin lisäämään maakunnissa olevien harjoittelupaikkojen vetovoimaa ja sitä kautta sitouttaa opiskelijoita työyhteisöön.

Opiskelijan harjoittelukokemuksella on suuri merkitys siihen, mihin opiskelija työllistyy valmistumisen jälkeen. Opiskelijoiden perehdytystä on kehitetty monialaisesti. Opiskelijoiden oppimisen reflektointia ja ammatillista kasvua tuetaan monin eri keinon opintojen ja harjoittelun aikana (Opiskelija ja ohjaaja cafet, myös kansainvälisille opiskelijoille). Lisäksi kehitetään opiskelijan mentorointia tukemaan hänen

ammattillista kasvuaan. Vastavalmistuneille, työelämään siirtymisen nivelvaiheessa mahdollistetaan henkilökohtaisen mentorin nimeäminen perehdyttäjän rinnalle tukemaan työelämään siirtymistä.

Opiskelijaohjaajien ohjausosaamisesta pidetään huolta erilaisin ohjaajakoulutuksin ja tapahtumin. Opiskelijaohjauksen laatua arvioidaan systemaattisesti opiskelijakyselyin ja tätä on tarkoitus laajentaa koskemaan kaikkien alojen opiskelijoihin.

Monialaiset oppimisympäristöt opiskelijoiden harjoitteluissa ovat vakiintumassa hyvinvointialueella. Tavoitteena on, että jokaisella palvelutoimialalla on mahdollisuus monialaiseen harjoitteluun. Suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa tehdään tiivistä yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa. Lisäksi toiminnan tueksi on perustettu säännöllisesti kokoontuva ITU (Interprofessional Training Unit) -verkosto, jonka jäseninä ovat koulutusorganisaatioiden ja palvelutuotannon edustajat monialaisesti.

Opiskelijaohjaajakoulutuksia järjestetään säännöllisesti sekä hyvinvointialueen omana toimintana että yhteistyössä koulutusorganisaatioiden kanssa esimerkiksi Sakky työpaikkaohjaajakoulutukset ja oppisopimusohjaajakoulutukset. Opiskelijaohjaajakoulutusten sisältöjä, rakenteita ja toteutustapoja päivitetään parhaillaan.

Rekrytointi- ja opiskelijatapahtumia toteutetaan yhteistyössä koulutusorganisaatioiden kanssa. Opiskelijoille mahdollistetaan tarvittaessa syventävän vaihteen työsuhteinen harjoittelu, joka edesauttaa työllistymistä hyvinvointialueelle valmistumisen jälkeen.

Verrattuna aiempaan sairaanhoitopiirin toimintaan uutena koulutusmuotona on otettu käyttöön oppisopimuskoulutukset ja tähän on laadittu hallinnollinen ohje prosessin onnistumiseksi. Yhteistyötä tehdään tiiviisti koulutusorganisaation, palvelutuotannon ja rekrytointiyksikön kanssa.

Pohjois-Savon hyvinvointialue tulee yhä enemmän kiinnittämään huomioita opiskelijoiden harjoittelukokemukseen, ohjaajien tukemiseen, monialaisten ja innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämiseen, joustavien opintopolkujen mahdollisuuteen, koulutusten työelämävastaavuuteen, opiskelijaperehdytyksen tehostamiseen sekä opiskelijarekrytointeihin.

Hyvinvointialueella on varmistettava, että työelämä tarjoaa ja tukee uralla etenemistä erilaisilta koulutuspoluilta siirtymisessä hyvinvointialueen työtehtäviin, on tarjottava esimerkiksi etenemismahdollisuuksia kliinisestä hoitotyöstä – kliinisesti erikoistuneeksi hoitajaksi – kliinisen hoitotyön asiantuntijaksi – kliinisen hoitotieteen asiantuntijaksi tai eri ammattiryhmien johtamistyön rakenteiden varmistaminen eri organisaation tasoille. Toteutetaan Sosiaali- ja terveys- sekä muiden ministeriöiden suosituksia ja ohjaamia, joilla ohjataan henkilöstön veto- ja pitovoimaa hyvinvointialueilla. Näiden rakenteiden ja työtehtävien sekä toimenpiteiden avulla varmistetaan osaltaan osaavan ja koulutetun henkilöstön pysyvyyttä ja saatavuutta Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.